

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **RADOPEX Group, s. r. o.**, se sídlem Šafaříkova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Horní náměstí 103/2, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2009, č. j. 78/1.30/09/14.3, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2010, č. j. 22 Ca 127/2009 - 43,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobci **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Stěžovatel (Státní úřad inspekce práce) napadá rozsudek krajského soudu ze dne 25. 3. 2010, č. j. 22 Ca 127/2009 - 43, a uplatňuje kasační námitky podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“); namítá nesprávné právní posouzení kritéria „poměry právnické osoby“, jež je jedním z hledisek pro ukládání sankcí podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ze strany krajského soudu. Krajskému soudu vytýká, že jeho výklad, jenž pod termín „poměry osoby“ zahrnuje i celkovou ekonomickou (materiální a finanční) situaci osoby, která byla shledána vinnou ze správního deliktu podle cit. zákona o inspekci práce, je nepřipustně extenzivní, přičemž dovozuje nemožnost a nevhodnost posuzování majetkové situace při ukládání sankcí orgány inspekce práce. Zastává názor, že orgány inspekce práce mohou hodnotit pouze obecně dostupné a prokazatelné informace obecného charakteru, jako například základní jmění dle obchodního rejstříku, počet zaměstnanců, počet provozoven, předchozí kontroly - z registru ekonomických subjektů, informace o významu subjektu v regionu např. z internetových stránek daného subjektu. K současné finanční situaci předmětného subjektu nebo výsledkům hospodaření nelze vesměs přihlížet, neboť orgány inspekce práce nemají pravomoc jakékoliv informace tohoto charakteru si objektivně zjišťovat a ověřovat; ke zjišťování konkrétních ekonomických poměrů subjektu slouží a jsou zřízeny jiné orgány, např. finanční úřady, antimonopolní úřad.

Pokud by orgány inspekce práce posuzovaly takové skutečnosti a ekonomické ukazatele, jaké uvádí krajský soud v napadeném rozsudku, bylo by to hodnocení značně subjektivní, neodborné a lehce napadnutelné. Stěžovatel tvrdí, že rozsudek krajského soudu rozšiřuje požadavky na formulaci správního uvážení až za hranici možností orgánů inspekce práce. V souladu s účelem zákona o inspekci práce by se měla pod pojmem „poměry právnické osoby“ podřadit např. úroveň systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zpracovaná dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, používání ochranných pracovních pomůcek, využití služeb profesionálních odborníků, oproti zajišťování zákonných povinností zaměstnavatele samotným podnikatelem. Stěžovatel odmítl argumentaci krajského soudu v minulosti vyjádřenými názory v judikatuře Vrchního soudu v Praze, naopak své úvahy podpořil závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 47/2004 - 87, a rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 2. 1998, č. j. 6 A 2/96 - 30. Stěžovatel dále setrval na svém názoru, že poměry žalobce náležitě zohlednil; do úvahy bylo vzato, že jde o menší firmu, že šlo o první zjištěné porušení zákonné povinnosti, že zjištěné porušení mělo ojedinělý charakter. Stěžovatel také zdůraznil, že žalobce mohl na podporu svých tvrzení ohledně tvrzeného likvidačního účinku pokuty ve výši 40 000 Kč své konkrétní majetkové a finanční poměry prokázat, důkazní břemeno leželo na něm. Jak vyplynulo ze zamítnutého návrhu žalobce na odkladný účinek žaloby, žalobce neosvědčil ani soudu celkovou výši svého majetku a příjmu a neprokázal tak, že by zaplacení pokuty pro něj znamenalo nenahraditelnou újmu. Stěžovatel proto navrhl kasační stížností napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Ze správního a soudního spisu vyplynuly následující pro věc podstatné skutečnosti:

Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem (dále převážně jen „*správní orgán 1. stupně*“) rozhodl, že žalobce je vinen spáchaním dvou deliktů na poli povinností vyplývajících ze zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.) - první delikt se týkal pochybení při skončení pracovního poměru, druhý při poskytování mzdy dvěma zaměstnankyním; došlo tak k naplnění skutkové podstaty deliktu na úseku pracovního poměru podle ustanovení § 25 odst. 1 a dále dle § 26 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce (dále jen „*zákon o inspekci práce*“). Za správní delikty uložil správní orgán 1. stupně žalobci pokutu ve výši 40 000 Kč, zároveň uložil žalobci povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč (rozhodnutí ze dne 16. 12. 2008, č. j. 7217/7.III/08/14.3 - Ro).

V odůvodnění správní orgán 1. stupně - k výši ukládané sankce - uvedl mimo jiné, že přihlédl i ke skutečnosti, že se jedná z ekonomického pohledu o menší firmu, která nemá zajištěno vedení personální a mzdové agendy odborným a trvale přítomným vlastním personálem; bylo přihlédnuto i ke skutečnosti, že se jednalo o první zjištěné porušení zákonné povinnosti, a že uvedené porušení přes jeho nepříznivé následky mělo ojedinělý charakter, zdůraznil, že vzal v úvahu i skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce.

Žalobce podal dne 23. 12. 2008 odvolání proti rozhodnutí správního orgánu 1. stupně, v němž mimo jiné napadal i výši uložené pokuty; uvedl, že byly vzaty v potaz pouze skutečnosti svědčící v jeho neprospěch, a že výše pokuty vede spíše k jeho likvidaci.

Stání úřad inspekce práce se sídlem v Opavě (v řízení o kasační stížnosti v postavení stěžovatele) vydal dne 13. 2. 2009 rozhodnutí č. j. 78/1.30/09/14.3, kterým rozhodnutí správního orgánu 1. stupně změnil ve výroku o vině tak, aby odstranil formální pochybení v uvedení zákonného ustanovení, a v ostatním napadené rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl. Ohledně uložené výše sankce stěžovatel uvedl, že pokuta neplní reparační funkci (jak se snad domníval

žalobce), ale preventivní a represivní - musí mít schopnost odradit od nezákonného postupu jak samotného delikventa, tak i jiné nositele stejných zákonných povinností; sankce nesmí být nezanedbatelná, ale musí zůstat i přiměřená a má reflektovat majetkové poměry delikventa, jakož i jiné relevantní skutečnosti. Uložená pokuta představuje 2 % zákonného rozpětí pro nejpřísněji postižitelný správní delikt. Stěžovatel shrnul, že správní orgán 1. stupně přihlédl k velikosti účastníka řízení, že se jednalo o prvé zjištěné porušení zákonné povinnosti žalobcem, porušení mělo ojedinělý charakter a k dalším skutečnostem. Vzhledem k nízké výši uložené pokuty v rámci zákonného rozpětí stěžovatel pokutu nepovažoval za nepřiměřenou a v rozporu s dobrými mravy, jako argument uvedl rovněž, že tvrzená likvidace žalobce jako důsledek uložení sankce nebyla doložena ani prokazována.

Žalobce podal dne 30. 3. 2009 ke krajskému soudu žalobu proti rozhodnutí stěžovatele č. j. 78/1.30/09/14.3 ze dne 13. 2. 2009; zároveň navrhl přiznat žalobě odkladný účinek.

Žaloba byla podána výlučně proti výroku o trestu a její argumentace směřovala toliko k nedostatečnému posouzení zákonných kritérií pro uložení sankce ze strany žalovaného.

Žalobce namítl, že rozhodné skutečnosti uvedené v § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce nebyly v jeho případě skutečně zkoumány. Dle žalobce nebyla dostatečně zohledněna skutečnost, že se v jeho případě jednalo o první porušení právních předpisů na úseku pracovního poměru, resp. odměňování zaměstnanců, přičemž toto porušení hodnotil jako marginální (vzhledem k počtu poškozených osob, k jimi způsobené újmě, důvodu této újmy i délce, po kterou k porušení relevantních předpisů docházelo). Stěžovatel nezohlednil vlastní poměry žalobce, který se nachází nejméně od roku 2007 nejen v účetní, ale i ve faktické ztrátě. Žalobce měl za to, že sankce by měla být uložena jako výstraha, která by však měla být úměrná mimo jiné závažnosti daného protiprávního jednání a poměrům pachatele, preventivní funkce by měla převažovat nad represí. Žalobce měl za to, že uložena pokuta nebyla uložena při důsledné aplikaci zákona o inspekci práce, proto mu byla uložena pokuta svou výší nepřiměřená. V petitu žaloby navrhl zrušení napadeného rozhodnutí správního orgánu druhého stupně a současné snížení sankce na 20 000 Kč.

Žalobce rovněž navrhl přiznání odkladného účinku podané žalobě, a to z důvodu své nepříznivé ekonomické situace, uvedl, že okamžité vymáhání nezaplacené pokuty ve výši 40 000 Kč by mohlo být likvidační, mohlo by postihnout existenci žalobce, který by se mohl dostat do úpadku, což by mohlo vést i k jeho zániku jako ekonomického subjektu.

Krajský soud v Ostravě vydal dne 29. 5. 2009 usnesení č. j. 22 Ca 127/2009 - 28, jímž zamítl odkladný účinek žaloby. Návrh žalobce považoval za nedůvodný, neboť ten uvedl pouze obecné tvrzení, že by neprodlený výkon rozhodnutí způsobil jeho hospodářskou likvidaci, žalobcem předložené kopie daňových přiznání v podobě předložené žalobcem neosvědčují skutečný stav příjmů. O žalobě rozhodl krajský soud dne 25. 3. 2010 rozsudkem č. j. 22 Ca 127/2009 - 43, jímž ve výroku I. rozhodnutí stěžovatele ze dne 13. 2. 2009, č. j. 78/1.30/09/14.3, pro vady řízení spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení, ve výroku II. rozhodl o nákladech řízení.

Krajský soud shledal důvodnou námitku vytýkající žalovanému, že se v napadeném rozhodnutí nezabýval dostatečně všemi zákonem vymezenými kritérii pro úvahu o výši pokuty. Soud konstatoval, že správní orgány sice zhodnotily závažnost spáchaných deliktů, jakož i způsob, následky a okolnosti, za nichž byly spáchány, pominuly však řádně se zabývat vlastními poměry žalobce, a to i přesto, že toto kritérium je v ustanovení § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce uvedeno na prvním místě. Správní orgán 1. stupně k poměrům žalobce uvedl,

že se jedná o menší firmu, u které není zajištěno vedení personální a mzdové agendy a odborným a trvale přítomným personálem, stěžovatel k odvolací námitce, že uložená pokuta může být likvidační, konstatoval, že tvrzená likvidace žalobce nebyla nijak doložena ani prokázána. Soud uvedl, že pod pojem „poměry právnické osoby“ ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce lze podřadit širokou škálu skutečností, jež se do určité míry mohou prolínat s jiným kritériem pro ukládání výše pokuty, a to okolnostmi, za nichž byl delikt spáchán, jako je například velikost, postavení na trhu či lidský potenciál dané právnické osoby, ale také její celková ekonomická (materiální i finanční) situace. Soud poukázal na závěry ustálené judikatury správních soudů, zejména na rozsudky Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 5. 1998, č. j. 6 A 168/95 - 15 a ze dne 21. 2. 1997, č. j. 7 A 19/95 - 22, podle níž je-li vydáno rozhodnutí na základě povolené volné úvahy, je povinností správního orgánu zabývat se všemi zákonnými hledisky; za tímto účelem si musí správní orgán opatřit potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění a poté správním uvážením dospět k rozhodnutí. Z odůvodnění pak musí být zřejmé, které skutečnosti vzal správní orgán za podklad pro stanovení výše pokuty a jaké úvahy jej vedly k uložení pokuty v konkrétní výši. Jestliže zákon stanoví přímo hlediska, k nimž je povinen správní orgán přihlídnout, je povinností správního orgánu každé hledisko zvážit samostatně a poté všechna v souhrnu a vypořádat se se všemi námitkami uplatněnými účastníkem v průběhu řízení. Musí přitom ovšem dbát smyslu a účelu zákona tak, aby sankce splnila represivní i preventivní funkci.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti. Ta byla podána osobou oprávněnou (§ 105 odst. 1 s. ř. s.) včas ve stanovené lhůtě (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel je v řízení před Nejvyšším správním soudem zastoupen zaměstnancem, který má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.); Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přípustnou.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel brojil proti napadenému rozsudku krajského soudu z kasačního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., který spočívá v nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, jakož i z důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení namítl zejména ve vztahu k nesprávnému výkladu ustanovení § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce, jakož i procesních ustanovení vymezujících role a postavení správního orgánu a účastníka řízení (povinnost tvrzení a důkazní povinnost); stěžovatel rovněž napadl nepřipadné poukazy na dřívější judikaturu správních soudů.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval namítanou otázkou nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Jak Nejvyšší správní soud již vyslovil v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb. NSS, za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Obdobně se Nejvyšší správní soud vyslovil i v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikovaném pod č. 244/2004 Sb. NSS či v rozsudku ze dne 12. 12. 2003, č. j. 2 Ads 33/2003 - 78, publikovaném pod č. 523/2005 Sb. NSS.

Nejvyšší správní soud postrádá v kasační stížnosti bližší argumentaci k tomu, v čem by měl být napadený rozsudek nepřezkoumatelný, popřípadě, k jakým vadám v řízení před krajským soudem mělo dojít; ex officio pak žádnou takovou vadu rovněž neshledává. Rozsudek je jako celek srozumitelný, je z něj jednoznačně patrné, jak soud o správní žalobě rozhodl, odůvodnění rozsudku je v souladu s jeho výrokovou částí, je seznatelné, jakými úvahami a jakými důvody se krajský soud při rozhodování řídil. Tato námitka důvodnou není.

Žalobce se s odpovědností za správní delikty ztotožnil (předmětem přezkumu správního rozhodnutí ze strany soudu byla pouze otázka výše sankce, nikoli otázka viny za správní delikty); žalobou podanou ke krajskému soudu napadl toliko výši uložené pokuty (40 000 Kč), která se dle jeho názoru stala likvidační vzhledem k jeho ekonomickým poměrům. Za nejpřísněji trestný delikt mohl správní orgán uložit podle zákona o inspekci práce pokutu až ve výši 2 000 000 Kč. Pokuta ve výši 40 000 Kč tak byla uložena při dolní hranici sazby. Je však zřejmé, že pouze s tímto konstatováním nelze při ukládání sankce za správní delikt obstát; uložená sankce ve stejné výši může mít totiž rozdílný dopad pro osoby, které se nacházejí v odlišné hospodářské situaci. Výsledná sankce, která má zohlednit situaci sankcionovaného delikventa a další okolnosti, za nichž byl správní delikt spáchán, je pak výsledkem správního uvážení, jehož meze tvoří zákonem vymezená kritéria; v soudním řízení pak jde o přezkoumání, zda se úvaha správního orgánu pohybuje v mezích zákona. Stěžejní roli poté hraje odůvodnění správního rozhodnutí, ve kterém musí být přesvědčivým způsobem vyjádřeny úvahy, jimiž se správní orgán při svém rozhodování řídil.

Toto pravidlo formuloval Nejvyšší správní soud v řadě rozhodnutí, vedle stěžovatelem v kasační stížnosti citovaného rozsudku ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 47/2004 - 87, např. i v rozhodnutí ze dne 28. 7. 2010, č. j. 6 As 21/2010 - 127, v němž konstatoval, že „v otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním způsobem (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“

Pro rozsuzovaný případ vyplývají pravidla pro ukládání pokut z § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce:

„Při určení výše pokuty právnické osobě se přihlédne

- a) k jejím poměrům,
- b) k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.“

Spornou se stala otázka výkladu kritéria sub. a) citovaného ustanovení, tedy „poměry právnické osoby“, a to z toho hlediska, zda a nakolik lze pod tento termín zahrnout i majetkové a hospodářské poměry vůbec. Na takto položenou otázku krajský soud odpověděl pozitivně. Stěžovatel namítá, že jde o výklad příliš extenzivní a nepříliš praktický, přičemž ratio výkladového přístupu shledává spíše v oblasti chování delikventů v rámci pracovněprávních vztahů. Tento názor Nejvyšší správní soud nesdílí.

Správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt je povinen přihlídnout k poměrům pachatele tehdy, pokud mu to zákon výslovně ukládá, a dále rovněž v případě, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že pokuta by mohla mít likvidační charakter (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010,

č. j. 1 As 9/2008 - 133). Nejvyšší správní soud pokládá přístup krajského soudu, jenž soustředil těžiště pojmu „poměry“ do relace k majetkové pozici delikventa, za správný. Je sice zřejmé, že majetkové poměry fyzické osoby a právnické osoby mají poněkud odlišný význam, to však nemůže být důvodem k takovému odlišování, jež by v důsledku vedlo k zcela nerovnému zacházení s pachatelem správních deliktů. Proto v rámci posuzování poměrů právnické osoby jako pachatele správního deliktu musí mít své místo její majetkové poměry; není například pochybnosti o tom, že má-li se podle § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, při výměře sankce přihlížet k „osobě pachatele“, znamená to, že tato formulace zahrnuje rovněž majetkové poměry pachatele - jediné pokuta, která znamená odpovídající újmu, může dosáhnout svého cíle (z hlediska individuální i generální prevence). Orgány inspekce práce jako orgány disponující pravomocí ukládat i velmi vysoké peněžité sankce nemohou argumentovat svým věcným zaměřením proti obecné povinnosti vtělené zákonodárcem zcela v souladu s ústavními principy (k tomu srov. náleží Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02, jímž Ústavní soud zamítl návrh na zrušení části ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, jež stanoví kritéria pro výši pokuty za správní delikt. Ústavní soud dospěl k závěru, že „kritérium zkoumání majetkových poměrů delikventa při úvaze o výši pokuty je nezbytné a komplementární ... vzhledem k riziku „likvidačního účinku nepřiměřeně vysoké pokuty“).

Pokud jde o procesní postup při zjišťování „poměrů“ pachatele deliktu včetně poměrů majetkových, vyslovil se k této otázce obsáhle rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v již citovaném usnesení ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133 (body 34. - 38.) Z tohoto rozhodnutí lze odkázat především na dovozenou povinnost správního orgánu zjistit veškeré okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, jemuž má být z moci úřední uložena povinnost (§ 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu), přičemž tato povinnost se vztahuje i na zjišťování osobních majetkových poměrů účastníka řízení. Na druhé straně nelze opominout ani důkazní břemeno účastníka řízení, pokud jde o prokázání vlastních tvrzení (§ 52 správního řádu).

„Bude tedy záležet především na účastníku řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem doloží či umožní, aby ověřil jejich pravdivost např. tím, že zbaví pro tento účel výše zmíněné orgány veřejné moci mlčenlivosti. Pokud tak účastník řízení neučiní a naopak odmítne poskytnout správnímu orgánu v tomto ohledu dostatečnou součinnost, bude správní orgán oprávněn vyjít pouze z údajů, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení a které si správní orgán může zjistit bez součinnosti s účastníkem řízení (vedle katastru nemovitostí např. z obchodního rejstříku, pokud jde o subjekty v něm zapsané, nebo z výpovědí svědků znalých osobních a majetkových poměrů účastníka řízení). Nepovede-li tento postup k přesnému výsledku, může si správní orgán takto učinit jen základní představu o příjmech a majetku účastníka řízení, a to i na základě odhadu, tedy do určité míry obdobně, jako postupuje trestní soud podle ustanovení § 68 odst. 4 trestního zákoníku.“ (cit. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, bod č. 38).

Z postupu správního orgánu 1. stupně vyplývá, že při rozhodování o výši pokuty vycházel ze skutečností, které vyšly během řízení najevo, opatřil si pracovní smlouvy, mzdové listy zaměstnanců, disponoval výpisem z obchodního rejstříku; skutečnost, že se jednalo o první deliktní jednání, byla známa správnímu orgánu z úřední činnosti. Pokud jde o „poměry“ delikventa, omezil se pouze na zkoumání jeho personální vybavenosti pro mzdovou a pracovněprávní agendu. Majetkovou situaci delikventa se nezabýval vůbec, a toto pochybení nenapravit ani správní orgán 2. stupně, i když se delikvent v odvolání zmínil o možném likvidačním účinku uložené sankce. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že žalobce v řízení správním nepodal ke svému tvrzení obsaženému v odvolání žádné důkazní návrhy; bylo ovšem v souladu s principy dobré správy zcela v možnostech správního orgánu, aby účastníka

správního řízení o povinnosti svá tvrzení doložit poučil a vyzval jej k předložení důkazních návrhů ve vztahu k majetkové situaci. Teprve v situaci, kdy delikvent odmítne součinnost, může majetkovou situaci správní orgán posoudit jen přibližně, v intencích shora dovozených rozšířeným senátem zdejšího soudu. Jestliže krajský soud považoval postup žalovaného, jenž se omezil na konstatování, že delikvent nic k tvrzenému likvidačnímu účinku pokuty nedoložil, aniž vyzval účastníka řízení k poskytnutí potřebných údajů a umožnění mu ověřit jejich pravdivost, a aniž sám provedl jakoukoli úvahu k majetkové situaci delikventa, za chybný, pak s tímto závěrem Nejvyšší správní soud souhlasí.

Polemika s odkazy na dřívější judikaturu Vrchního soudu v Praze za současného stavu judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu k otázce nutnosti zkoumat majetkovou situaci pachatelů tzv. jiných správních deliktů pak postrádá jakékoli ratio. Podstatné je, že krajský soud vyložil hmotněprávní ustanovení i pravidla řízení před správními orgány způsobem, jenž Nejvyšší správní soud ve své současné judikatuře zcela akceptuje.

Z výše uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nedůvodnou, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá, žalobce v řízení o kasační stížnosti neprojevil žádnou procesní aktivitu a ze spisu neplynou žádné náklady, jež by mu s řízením vznikly, proto bylo rozhodnuto, jak uvedeno ve výroku sub II. tohoto rozsudku (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu